

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenként háromszor: vasárnap, kedden (főliven) és csütörtökön.

Szerkesztővel értekezhetni: naponta délelőtt 11 óratól 12-ig.

ELŐFIZETÉSI DÍJ,
 helyben házzal hordva:
 Egész évre . . . 8 frt.
 Fél évre . . . 4
 Negyed évre . . . 2
 Kiadó hivatal:
Nadasch, Muzsik és Partics
 könyv- és könyvnyomtatás
 a városnéző-nyelvtan, hová
 az előfizetők és hirdete-
 sek küldendők.

ELŐFIZETÉSI DÍJ,
 vidékre postán küldve:
 Egész évre . . . 9 frt. — kr.
 Fél évre . . . 4 50 —
 Negyed évre . . . 2 25 —
 Szerkesztőségi iroda:
Sötét-utca s csendes-utca
sarkán, Holtenauer-főle ház-
ban, hová minden alap szel-
lemi részlet illendő közlemény
küldendő.
 Bérmentelen levelek nem
 fogadottnak el. Közlések
 nem adhatók vissza.

Hirdetések lapunk számára felvételnek: Budapestben: Lang Lipót és Schwarz Gyula. Gizella-tér 3. sz. — Haasenstein & Vogler, Dorottya-utca 11. sz. — Goldberger A. V. Váci-utca. Külföldön: Bécsben, Mosse Rudolf 1. Seilerstatte N. 2. — Haasenstein & Vogler, 1. Wallischgasse Nr. 10. — Daube G. L. és társa 1. Wollzeile Nr. 12. — Oppelk A. 1. Stubenbastei Nr. 2. — Dukés Miksa 1. Riemergasse Nr. 12. — Steru Moritz 1. Wollzeile Nr. 25. — Rottler és társa 1. Riemergasse Nr. 13. — Danneberg I. H. Czerninplatz Nr. 5. — Schalek Henrik Wollzeile Nr. 14. — Hamburgban, Haasenstein & Vogler. — Frankfurtban a M. Daube G. L. és társa.

Magyarosodunk.

Boldog Magyarország! A ki ráérsz a tiszta-
 eszlári pör közepett is a felől elmélkedni, hogy
 mennyire gyarapodott anyagilag s szellemileg 48
 óta. Egy kiváló publicistának Beksics Gusztáv fől-
 tette szakavatott tollal s szavahihető pontossággal
 mérlegeli hazánk hódításait a szadadságharcz lefo-
 lyása óta. Véleménye szerint Széchenyi szavai va-
 lószínű fognak. „Magyarország nem volt, de lesz!”
 Igen a „volt” s a „van” közti különbség e
 nagy mondás igazságát igazolja.

A magyar társadalom mindinkább specifikus
 magyarrá kezd lenni. A szabadságszerető ósök ama
 büne, hogy ez országban kény s kedv szerint en-
 gedtek uralkodni a faji s nemzetiségi fractiókat, —
 a forradalom óta hatalmas erővel működő magyar
 genius által lassan-lassan erényre válik s ama szép
 reményt ébreszti bennünk, hogy lesz egykor egy
 Magyarország, mely testestül-leikestül magyar lesz,
 hogy lesz egy magyar haza, melynek minden fia
 magyar akar lenni s magyar lesz tettben, szóban.

Hogy ezt az ádott időt egykoron el fogjuk
 érni, erre nézve nyújt adatokat fennevezett publi-
 cista, s ez adatok — mindannyiuk látjuk s észlel-
 jük — megfelelnek a valóságnak.

Ez adatok közül bemutassuk közelebről a me-
 gyénkire vonatkozókat érdekelnek.

Beksics azt állítja, hogy a Bácska majd egé-
 szen megmagyarosodott.

Fölhozza Szabadkát, mondván, hogy ott 30
 ezer magyar s 1400 német van. Pedig ugy véli
 egy felszázad előtt a magyarság csekély töredéket
 képezett s a szerbesség roppant többséget. Jóllehet
 a cikkírónak általánosságban igaza van, és tény,
 hogy a magyar elem hódítása rendkívüli mérvet
 ölt, mégis Szabadkára nevé adatai nem állják meg
 a sarat.

Az, hogy Szabadkán csak 1400 német lakos
 van, áll, de hogy 30000 magyar volna, az olyan
 tévedés, melyet a statisztika ugyan meg nem czá-
 fól, de a tények igen. A szabadkai magyarok szá-
 ma igazság szerint alig tehető többre 10—15 ezer-
 nél, s inkább vehetjük föl, hogy a bunyevác elem,
 mely legtöbbször magyarnak valja magát, de rész-
 ben szerbnek is, s általán nem beszél a magyar
 nyelvet anyanyelvként, 30, sőt 40 ezernek is föl-
 vehető. A szerbesség ellenben soha sem dominált ott.
 De a Zomborról hallott véleménye s üti meg a mér-
 tétet. Tényleg a magyar genius hódító szelleme itt
 is roppant tért hódított, s ennek jótékony hatása
 észlelhető mindenütt, mégis a mi a társadalmi érint-
 kezéseket illeti, fölötté érzékenyen uralkodó még
 ma is a szerbesség s a németiség.

Ez korántsem elszomorító jelenség, mert a
 multhoz viszonyítva, mindenesetre eredmény, de a
 jogos kívánalmakhoz képest még nem kielégítő.

Mindazonáltal osztaunk kell a cikkíró ab-
 bel véleményét, hogy idő multával még e viszár-
 ságok is elenyésznek, s Zombor éppoly magyar lesz,
 mint akármely alföldi város.

A mi azonban elkerülte a cikkíró figyelmét,
 s a mivel általán nem igen szoktak a statisztiku-
 sok törődni, az a községi élet, mely itt a Bácska-
 ban csakugyan a „valahány ház, annyi szokas”
 módjára változatos, ugyannyira, hogy a körülbelül
 120 község, melylyel e megye bír, egyenként más
 és más fajú s nemzetiségi lakóssággal dicsekedhet-
 tik. Itt szerb, ott sokác, amott horvát, vagy sváb
 s az erkölcök tekintetében — melyek magyaro-
 saknak csak itt-ott mondhatók — oly variációit
 látjuk itt a népeknek, hogy bizony méltán tölthet
 el bennünk szomorúsággal ez a gondolat: mikor
 valának ezek magyarokká?

Talán az éjszak-amerikai indiánok, — mert
 európai más országot föl sem említhetünk, — talán

azok se tűntek föl oly különbségeket viselet, zo-
 kások, modor s erkölcök dolgában, mint a magyar-
 országi községek, melyek közt csakis a magyar
 elemmel teltek emelkedtek a civilizációi mai szin-
 vonalára, ellenben az idegen faj s nemzetiségűek
 jóval az alatt tespednek. Erről természetesen ezutal-
 nem nem volna jogunk szólni, mivel az általános
 szemle ily részletezést meg nem tűr, de mert Beksics
 Gusztáv éppén a Bácskát említte föl, mi is meg-
 értendőnek találjuk e körülményt, mely vélemé-
 nyünk szerint elég fontos akkor, midőn a magyar
 szellemnek e megyében tett hódításaival dicsek-
 szünk.

Egyébiránt ezen áldáshozzó szellem feltartó-
 hatatlanul végzi missióját s nekünk fonségese ere-
 jében nem szabad kételkedni még akkor sem,
 ha oly községek meghódítását óhajtuk elérletni,
 mint a minők e Bácskában vannak.

A községi lakosok fajú s nemzetiségi minősé-
 gük mérlegelésére még visszatérünk.

A zombori szalon-világ.

— Vegzo: válszad D. urak.

„Az a legnagyobb ellensége az igazságnak,
 a ki annak hitait taksaragja.”

D. ur „Mégegyszer a zombori szalon-világ” című
 cikkének megjelenése egyáltalán nem lepett meg engem.
 El voltam arra készülvő, hogy azon cikkem, melyet D.
 ur annyira szeretne megczafolni, sokaknak szája lesz
 a szemében; el voltam rá készülvő, hogy szó nekül nem
 fog az maradni; de nemcsak, hogy el voltam rá készülvő,
 hanem határozottan el is vártam azt, mert különben
 „consentire videntur”, az én cikkemben elmondott —
 beismerem, hogy kissé túlzott, de nem ok nélküli — áll-
 ításaim valóban sajnós állapotokat feltűntető igazságok-
 nak bizonyultak volna be.

En „a zombori szalon-világ” cz. cikkemben nem
 ócsároltam, mint ahogy D. ur mottója nagy bölcsen oda
 bigyesztette, mert ócsárlás és eles gunyolás között nagy
 különbség van, (ha D. ur tisztában van e két szó valódi
 fogalmával) és hogy satyram nehő sarcasmussá vált, an-
 nak még van a maga oka és hiszem, hogy meg lesz a
 következése is.

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Részvény-színház mit csinálsz?

„Thalia templomába bocsátott egy elefántot:
 Szornyú látványra szornyet halt — gazdán!”

B-1.

Az érdem.

Érdemeid Józsim már annyira megszorodtak,
 Hogy ma talán ama szép nagy megjéhab befogad.
 More patrio.

Egy új világ.

— Csillagasszati értekezés. —

Motto: Eppur si muove,
 Galilei.

Pedig én nem születtem csillagászknak s fogalmam
 sincs arról, hogy lehet új bolygokat, új napokat fölfede-
 zni. Azután meg rövidlato is vagyok és nem napalati-
 tón, sem más csillagászati készülékkel nem rendelke-
 zem. Hanem azért mégis fölfedeztem egy új világot, egy
 új égitestet, egy új napot, vagy bolygót, — mar ki mi-
 nek nézi.
 Hogy fedeztem föl?
 Valami poetikus ihlet szállt-e meg, vagy almod-
 tam-e mindezt, vagy tudom is en hogy történt, de en
 bizony föltaláltam s minthogy ez nem mindennapi dolog,
 hát csak leírom, hátha epui belőle valaki.
 Ugy történt az kérem alásan, hogy egyszerre csak
 kaprázatos feny vetű körül. Idegemem lazás kezemet fogta
 el, s gyönyörítassan merültem el a ritka tünényem szem-
 leletében.
 Nem mintha holmi mindennapi bolygót nem láttam
 volna, vagy nem eleget sapítottam volna versfargás köz-
 ben a holdvilágra. . . De ilyen egy test meg nem akadt
 a kezem ügyebe s azért szokasom ellenére s szakavat-

lanságom dacára is szemügyre vettem, s ha a tudomány
 komolyan méltányolná fölfedezéseimet, talán egy egészen
 új systema szarnaznák a naprendszerre nézve, a mit
 aztan Piriopcsy-elemeletnek nevezne el a művelt világ.

Elso pillanatban egy aló-csillagnak néztem, mely
 vakító sugarakat lövelt rem, de miután nagy nehezen
 szemem e fényhez hozzászólt, a fölött gondolkodtam,
 hogy vajon nem akkor-e szemkötő oly egy testtel, mely
 mig bizonyos bolygókra nevező álló test, s azok körülöte
 keringeni tartoznak, addig vajon maga az égitest nem
 kering-e egy láthatatlan nap körül? Közelebről szem-
 gyüre vettem. El voltam ragadtatva ama búvó látvány-
 tól, mely eielem tarult. Nevezetesen kepejelünk egy ü-
 tököst, melynek a mint hosszabban elnyitk a menybol-
 ton, fejében egyesíti a vakító tüzfényt, mig hosszú farka
 sötete.

E pillanatban kételkedtem azon, hogy előttem álló,
 vagy bolygó csillag van, s azt hittem, hogy üstökös.

Igen! Nem kelle-e tévedésbe jutnom, ha látom,
 hogy ez eddig előttem s tan a csillagászok előtt is is-
 meretlen égitest nem bír azall a formával, melylyel a
 nap, hold s többi csillagok, éppen nem gömbölyű, mint
 valamegy elhízott matróna, de karsu, nyulans, mint maga
 az üstökös. De a mi a föl illeti, az egészen megzavarta
 okoskodásomat.

A gömbölyű form, melytől sötétes fényben hullám-
 zott aia az üstökösszerű sugarozón, mintegy napfoltok-
 kent gyürztek alá szelnekte, de nem kevésbé fényes
 sugarak, mint selyemszálat, ugy annyira, hogy meg ezen
 általólagos napfoltok is vakító fénynek bizonyultak azall
 a különbséggel, hogy sötetek voltak, mint az éj.

En nem tudom, födöztek-e föl valaha a csillagá-
 szok tekte fényugarat, mely paradoxonnak tetszik; de
 annyit határozottan mondok, hogy az en új naponon ügye-
 nek esleltem. De ezek mintegy beanyéköltak a fenyk
 kűtjéet s csak az elientetű világot meg. A homlok-
 szerű iv anyai világosságot látszott kisugározni, a mennyi

tán képes volna magát az örökkévalóságot is örök dics-
 fényre arasztani. Hanem ezen iv alatt két fényes csil-
 lag tündöklött elem. Csillagok a napban. . . Ez nem
 éppen lehetetlen. A nap vonzerejével fogva magához
 rautja a hozzá közel jutott bolygokat s elnyeli. Innen a
 napfoltok. Így történhetett napommal is. Két fényes csil-
 lag esett belé, de nem támadt napfolt, mert nem enyész-
 tek el, hanem belefutóda a fölületbe, ott elhelyezked-
 tek s tovább ragyogtak ki onnan. Két csillag egymás
 mellett a napban. Ragyogásuk sötét s mely, mert elüt
 attól a kaprázatú fenyől, mely a nap fölületét burkolja,
 a mennyiben sötétebb, de intenzívebb.

De a mi legsajátságosabb ezen égitesten, az hogy
 itt viruló élet van.

Nem egy kihűlt bolygó, mint a hold, de élettelen,
 mint a mi földünk.

Gyenge szememmel is észleltem, hogy közepette
 e fénynek rózsavál övezet kűtő kinalgatja úde forrá-
 s, s ha olykor a kűtő rózsák félrehajlanak, beül mintha
 gyöngyoszlant lenne az kirakni. Itt lehet a tündérorrást
 Ő a ki ihatik e kűtőből, a ki e rózsával övezet forrást
 értheti ajkával, bizonyosan átdölvöl. A kűtő fölött pi-
 zci dombocská, melyet lilom takar s mind tavolabb pi-
 zci godrocskák, melyekből szende, halavány rózsák mo-
 solyognak ki, alig látható halmok váltakoznak, mig végre
 két oldalról a már leirt sötét sugarozótól fény elta-
 karva mint titkoszerű fűlek, melyek edes viszhangot ad-
 nak, emelkednek ki kacskaringós földnyelvek.

Alant mint ezüst folyó gömbölyök ki az üstökös-
 szerű fényekbe, a tavolabb azt hinném, hogy egy haty-
 tyunyak. . . ha ugyan szabad ily hasonlatnál élnem. Még
 alább kics halomra jutunk, melyen két gyönyörű szép
 dombocská emelkedik közvetlen egymás mellett, hegy-
 szorosot képezve. A tavolból e halmok mint elefantcsont-
 labdák fénylenek. Szint kedvet érez magában az ember
 e labdákkal játszani, ha nem volnának ah, oly messze
 . . . messze. Ugy tetszik, mintha lilom terenne rajtuk

Ha egy meggörbült pálczát ki akarunk egyenesíteni, elég-e azt az egyenes irányig visszahajlítani? Nem! Amennyire a jobb oldalra és ha ezt párszor ismételtük a pálcza megegyesedik.

Tudja-e most már D. ur, hogy miért tuloztam egy kissé az állapotok, mert nagyon éppen semmi sincs ott tulozva, a merő igazságnak mindenik megfele; csakhogy az életben kissé enyhébbek, de a baj csak baj azért.

Azt csak D. uram is belátja, hogy a vásár egyen sohasem áll; egy ember nem vásár, egy fecske nem tavasz, egy ember maga nem képez társadalmat, oda mindig több kell. De hogy ezek összejöjjenek, társaságot alkossanak, ahhoz minden részről akarat kell.

Ha egyik a másikat lenézi, ha egyik a másikat magához méltatlannak tartja, ha egyik a másikkal gögősebb, ha egyik a másikkal — talán anyagi viszonyai miatt — magát nagyobbknak, többnek tartja: abból sohasem lesz társas-élet.

Megengedem, hogy a fiatal emberek részéről is van közönységek, de ez csak reakciója lehet a kisasszonyok közönységeinek.

Hogy a „Képes Csaklólapok” — a melyet D. ur bölcsen elítél — társalási rovatából mondtam ki ítéletemet a zombori hölgyekre: tökéletesen alapos.

A hol 5—6000 hölgy között 5—6 találok, a ki komoly dolgokról mer kérdést feltenni: ott igen súlyú következmények lehet levonni; már pedig 5—6000 hölgy gondolkodási módjából lehet következtetni — ha épen következtetni akarunk; de, fájdalom a tapasztalás is azt bizonyítja.

Megvagyok arról teljesen győződve, a mit egyszer kimondok, s mivel szeretném el hibákból ifúságunkat kivétközteni, nem restellem a való igazságot kimondani, bár ezren vegyék is azt zokon.

Olyan thema ez, mely megeredim a szót! És mivel a szereplők — a forgató a hölgyközönség — természetben sílődnék, a társadalmi életnek körházában tengegek: helyesen cselekszünk-e, ha azokat czizogatjuk? Azt hiszi, én szeretem a zsunyvet piacra vinni? De megteszem, ha kell, mert tudom, hogy csak így használhatunk az ügynek.

Hogy pedig a zombori kisasszonyok mégis kivételt képeznek a nagy tömegből a háziasságot, otthoniasságot illetőleg, arról majd meggyőződünk szeptemberben.

Azt hiszem eleget foglalkoztam e themával, hiszem, hogy szavaim nem tévesztették el hatásukat, hogy ma már máskeppen állanak a viszonyok Zombor város társadalmi életének körházában is, a hova D. urnak különösen ajánlom a gyakori menetelt, mert olyan vedelmi beszédet tán még Eötvös sem tud Nyiregyháza mondanai, mint a melyt én mondtam el a zombori hölgyek érdekében; ezért nem egynek hájjára és köszöntetére számíthat. Én meg csak hadd maradjak nyugtázó, a ki azért kiabál — az on mottója szerint — mert a hölgyek őt nem szeretik.

More patrio.

A zene a társadalomban.

Sokféle variatioiban fejtegették már a zene egyszerű és magasztos fogalmát, és annak nagy jelentőségét a társadalomban, és czélem nem is a bővebb fejtegetés, hanem csupán az előttem oly számtalanszor megénekelte tárgy fejtegetésének megismétlése. A zene az izlésnek nemesítője. Nem mondom hazug dolgot azzal, ha azt mondom, hogy

s letgetejükön egy-egy sötét ibolya. Ó! e virágok közt pihenni, mily túlvilági gyönyör lenne!

Azutan tárgyszó sikkasg terül el. A gömbölyű égitest domborsága szembeötlök. A távol oly szabályossá teszi. Látnak, vagy látni véljük az antipodust. A sima területen menni nem látható baj honolhat. A távolág sem engedi mandzt látni . . . Még alantabb egy nagy domb emelkedik; a domb közepén egy kivehetetlen sötét pont, talán egy betemetett örvény, talán egy beomlott kráter . . . mit tudom én azt. A dombról lejtősen vezet le az ut a lankás völgybe. Sűrű erdőség sötétlik elem, mely beláthatatlan titkokat rejt. Ez erdőben még nem bolyongott halandó — vagy ki tudja?!

Shakespearei gondolat volt egy bejárni szemmel ez égitestet.

Mintha nem is a tudományozomj vezérelné tekintetem, hanem valamely szilaj vagy. A nap göcspontját bíbor-ajakknak tekintém s maga az égitest így latszott biztatni:

„Kezd ajkimon: s ha a hegy fenn hideg lesz: Bolyong alább a kies kútfejekhez . . .”

S én alább bolyongtam s az égitest tovább biztatott:

„Van e határban élvezet elég, Lány völgyi pázsit, nyájas hegyi sík, Halmok körül berkek, vad sűrűség, Vész, zápor ellen vadomat fedik . . .”

Valóban itt „lány völgyi pázsit” s „nyájas hegyi sík” váltakozott.

Láttam a kies halmokat, az illatos berkeket s behatoltam a vad sűrűségbe.

Egy szóval: én és általam fölfedezett égitestet a mennyire rövidlátásom engede, kiküttattam, s ime a tudományos világ rendelkezésére bocsátom.

Azt meghatározni, hogy álló csillag-e, vagy bolygó, avagy számos bolygóra nézve álló, mert körülé kerengnek, s maga is egy nap körül végzi pályafutását, — más szakértőre bízom. Csak csupán egyre nem vállalkozom. Megmondani, holl látam ez új világot, mely részben e földnek fedeztem föl. Tessek másnak is fölfedezni. En bizon csak magam számára faradtam vele.

Piripocsy.

a zene az izlés nemesítője. Bizonyítja ezen állítást ama körülmény, hogy a zene művelése a XIX-ik században oly kiterjedésnek örvend, hogy örömmel konstatalhatja mindenki, hogy a XIX. század nemcsak — mint szokás mondani — a goz és a villany százada, hanem egyszerűsége miatt a goz izlés százada is. De ha szorosabban vesszük a dolog lényegét, még az előbbi századokban is akadtak olyanok, akik a zene nagyszerűségét megértve, szélesebb körben iparkodtak azt terjeszteni. Sőt akadtak nagy műkedvelők mint Nagy Frigyes porosz király aki fuvala virtuoz volt és aki meghagyatolta a szokásossá vált közmondást, hogy „szerencsétlen flótás” mert bizony minden dolgot szerencsésen végzete. Továbbá éppen a mult század és azt megelőző század nagyban bővelkedtek zene zenekben. Ilyenek: Beethoven, Mozart, Haydn, Gluck stb. Vegyük csak Beethoven, ki ne ismerne ezt a laikus és beavatott előtt egyaránt dicső nevet? Mily nagy tiszteletnek örvendett korában és mily kiterjedésnek örvendnek művei ma. Ama határtalan tisztelet és ragaszkodást, melyely irányában viselkedtek bizonyítja az, hogy midőn Beethoven egyszer egy szük uton sétált, két szénégető tiszteletből megállt és megvárta míg mellettük elhaladt a „borzas muzsikus” — amint őt akkortájtban elneveztek Bécsben. — (Életrajza megkapható a Reclam féle „Universal Bibliothek” 1182 száma alatt e czimrel: Musiker Biographien von Ludvig Nohl II-te Band. Beethoven.)

A mi századunk sem maradt vissza koryphások tekintetében. Egy Wagner, Liszt mindakettő magasztos művek teremtése által, elévülhetlen érdemeket szerzett a zene fejlesztése körül.

Egy már kidölt a XIX. század nagy zene lángészei közül és ez Wagner Rikhard. Ő az ugynevezett „wagneri zene”, és a „Musik dráma” megteremtése által halhatatlan nevet szerzett magának.

Életrajza ugyancsak a Reclam-féle kiadásban kapható. — Elég ennyi a „nagyok”-ból. Térjünk át az ugynevezett zenetársulatokra. Pl. a „Harmónia” Budapestben. Megalakult a legjobb erőkből, van zeneműkiadó üzletje, rendez hangversenyeket, mindezek segélyével nagyban fejleszti a zenét minden ágaiban. S ilyen nemcsak egy van az országban, hanem még kisebb városaink is vetélkednek, iparkodnak ilyeneket alakítani. A zenetársulatok válfajai az ugynevezett „dalkörök”. Ilyen van már Zomborban három is. Ezek is nagyban lendítenek a dologon. Van azonkívül sok zenekedvelője Zombornak. Tehát, ha mindezeket tekintetben vesszük nem is oly óriási dolog, egy zene-egyesület alakítása, kiváltképpen akkor, midőn a megalakításhoz szükséges eszköz megvan. Zombor már nagy lépést tett akkor midőn a Sándorok által tzerzenét rendeztet. Ez már a visszonyokhoz képest nagy momentum Zombor társadalmi életében és egy gradus ad Parnassum. Rajta tehát Zombor műkedvelői! Sorakozunk egy zászló alá, s egyetértve alakítsunk zeneegyesületet. A czél szép, tehát nincs mit habozni. Az egyesületből még a kezdők sem volnának kizárva. Mutassuk meg, hogy egyetértve, sokat tehetünk, s ezen egyesület által Zombor városnak már eddig is megállított renomméja jobban megerősödnék. Legyen jelszavunk „viriubus unitis” és az egyetértésen mindig ott lesz Isten áldása. Ha sikerül a terv, akkor az első vagyis alkalú közgyűlésre alkalmas helyiség ki lesz jelölve.

F. J.

H I R E K .

A megyei törvényhatósági bizottsági tagok a f. év végén megejtendő választása tárgyában a magyar kir. belügyminiszter 40611. sz. a. a következő körrrendeletet bocsátotta a megyehé: Az 1877. év végével választott megyebizottsági tagoknak, illetőleg az ezek közül időközben tagsági képességeket vesztett, avagy elhalálozott és lemondott tagok helyébe később választottaknak megbízása, az 1870. XII. t. cz. 28. §-ának harmadik bekezdése értelmében a f. év végével lejárván, ugy ezeknek, mint az ugyanezen törvényczikk 29. §-nak rendelkezésénél fogva, az 1880. év végével választott és megbízásukat még három éven megtartó megyebizottsági tagok közül időközben tagsági képességeket vesztett, avagy elhalálozott és lemondott tagoknak helye is, mint megüresedett, még ez év folyamán választás útján betöltendő lesznek. Ezen körülményre a törvényhatóság figyelmét a végből kívántam irányozni, hogy a fentebbiek szerint kilépés, illetőleg tagsági képesség-vesztés, avagy elhalálozás és lemondás folytán megüresedett vál, megyebizottsági tagsági helyeknek választás útján leendő betöltésére a szükséges intézkedéseket ideje korán tege meg, hogy az ekként megválasztottak helyeiket a jövő 1884. évvel elfoglalhassák. Az eljárásra nézve a törvény világos rendelkezésével szememben részletes utasítás szükségét nem látván, és alkalmazom az idézett törvény 30. §-ára való különös utalás mellett felhívni kívántam a törvényhatóságot, hogy mielőbb intézkedjék aziránt, miszerint a legtöbb adót fizető megyebizottsági

tagoknak névjegyzéke az 1884. évre előzetesen igazították ki, illetőleg az e részben eljárás oly időben nyertjen törvényeszerű befeljezést, hogy a fentjelzett választott megyebizottsági tagsági helyeknek még a f. évben eszüközönd betöltése körül eljárás akadályokba ne ütközözzék. A legtöbb adót fizető és választott megyebizottsági tagok ekként kiégesztett névjegyzékének kiküldöttjé illetőleg felhívom a törvényhatóságot, hogy azokat m. évi július 22-én 40990. sz. a. kibocsátott rendelettemmel leküldött A) illetőleg B) minta szerint a rendeletben foglalt utasítások szigorú szem előtt tartása mellett — pontosan összehalltatván, a legtöbb adót fizető megyebizottsági tagok névjegyzékét folyó évi okt. 30-ig, a választott megyebizottsági tagok teljes névjegyzékét pedig legkésőbb a jövő 1884. évi január 31-ig hozzám okvetlenül terjessze fel. Végül értesítem a törvényhatóságot, hogy a nagy kir. pé zügyminiszter után egyidőleg felkerítem, miszerint sziveskedjék intézkedni az iránt, hogy a legtöbb adót fizető megyebizottsági tagok névjegyzékének kiigazításához szükséges adókimutatások, az adóhivatalok által a törvényhatóságnak mielőbb megküldésének; előfordulható kérdéseimkel megelőzése czélból mindazonáltal felhívom a törvényhatóságot, hogy a szóban levő kimutatások megküldése iránt, az illető adóhivatalokat késedelem nélkül keresse meg. Ezen rendeletmen folytán tett intézkedésekről jövő évi szeptember 15-éig jelentést várok.

A Radicevits-ünnep utójátéka. Mint Ujvidékről írják, a 10-25-én délután hét belgradi tanuló jelent meg a „Szubszi Nád” című lap szerkesztőségében s elégteltelt kért azért, mert e lap azt írta, hogy Radicevits Branko nem érdemi meg a nemzet ünneplésétés s mert a lap az athozott csonok azonnosságt kérésébe vonta. A szerkesztő, dr. Gruics kijelentette, hogy ő a tanulóknak személyesen rendelkezésre áll és kész nekik akadémiai előadást tartani a Radicevits költői egyéniségéről. Azután megmutatta nekik a „Zasztava” ez idei 106. számát, valamint az Omladina lapjának egyik példányát, melyekből kitűnik, hogy a bécsi marxi temetőben annak a Radicevitsnek a csonjait keresték, s ki 1853. október havában halt meg, azonban egy másik, állítólagos Radicevits csonjait kapták meg, a ki a hivatalos bizonyítvány szerint négy hóval előbb, azaz 1853. január havában temettek el. Ez adatok oly szembeötelt hatást gyakoroltak, hogy a diákok minden további sétegetés és bántalmazás nélkül odahagyták a szerkesztőséget, de azért kifejezték bizalmatlanságukat a lap iránt.

Pályázat hirdelmény. A budai magyar kir. vanczellér képezében augusztus hó 16-án tartandó zárviszga után 7 novendék végzi be a tanfolyamot, kik közül néven méltányos díjazásért, kertési vanczelléri és pinkezeológiai alkalmazást élválnak. — E tekintetben bővebb felvilágosítással az intézet igazgatósága készsége szolgál. — Ugyancsak e képezében az 1883. évi szeptember hó 15-én kezdődő új tanfolyamra 6 tanuló felvételére hirdettek ezen pályázat. Felvételi kellékek. 1. A 16-ét betöltött életkor igazoló keresztelvény. 2. Ép, erős és a gyakorlati munkához alkalmas testalkatú igazoló orvosi bizonyítvány. 3. Iskolai bizonyítvány legalább is a népiskola teljes befejezéséről. Középtanodai osztályokat végzeteknek vagy 20 évnél idősebbeknek előny adatik. 4. Közege bizonyítvány az eddigi érkölesi megválaszról. 5. Szülőik vagy gyómaknak kötelező nyilatkozata, miszerint az illető tanuló, a tanfolyam bevégeztéig az intézetet elhagyni nem fogja. A felvett tanuló — ruházaton és tanszereken — teljes ellátás — és tanításért első évben 100 frtot, a másodikban 80 frtot fizetnek előleges felvétel részletekben. — Vagytonalán szülőik hainak, ha különben jó megválaszlethek s szorgalmasak, ezen tartásdíj fele részben, vagy egészen el is engedték. — Az ily folyományok a tennt elősorolt 5 okmányon felül még szegényeségi bizonyítványt is tartoznak a kérvényhez csatolni. A kelően felszerelt folyományok a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi n. kir. miniszteriumhoz címzelve f. é. augusztus hó 10-ig a vanczellér-képezde igazgatóságához Budapestre (vizvaros) küldendők be. A folyományok fel- vagy fel nem vételéről még augusztus hó végéig értesíttetni fognak.

A „B. K.”-ben olvassuk a következő jereimádot: Megyógyva . . . Világvaros is megéri, mikor a holt évad beállítva megkezdődik a nagy népvándorlás: a paloták a hegyekbe, az aszfaltzagos kultúrökörből a fenynyíllatos vadonba, a tisztatalan városi porból a ház kristályhalkba. Kicsiny társadalom, a milyen a miénk, egy megynyíli az apostokot öslását, mint a test az érvágot. A társadalmi élet útereiben lassodik a mozgás; tunya tepsedes lép a hétéveses lüketés nyomába. Ez ember azon veszi észre magát, hogy azok az intim körök, melyek az ő Robinson szigetei voltak a társadalom fenekében oceanja középet: eltűntek. A magára hagyott ember aztán ekeseredik, mormogó medvéként húzódik vissza udújában, s ott mofordirozik az ősz beálltáig. Mulató helyek magános asztalaival, a sétány padjain látni ilyen bus medvét akárhányan. Alig van ház, melynek egy kité szobaja ne lenne üres. Itt-ott az egész ház locsujka redönyszempillát s csondes elhagyatottság alussza keresztül a nyarat, míg lakóivalah az árnyos berczoldalt, az erdők ökosimé melyét verik fel visszhangot zakalato kiáltással. A kaszinó is olyan csondes napokat él, mint valam vén szűz. A társalgóban senki sem társalgó, a csondes most szol csak igazán csondesen, az olvasó-teremben nyagokat alsznak az újság-műmiák a hirlapirtató sűrűregében. A kávéházakban van csak némi élet! A speculatio a kutya melegben is kergeti a hasznót.

A kiskoruk házasságához szükséges gyámhatósági beleegyezés kérdéseben, az 1877. évi XX. törvényczikk 113. §-a 5-ik pontjának magyarázatát kibocsátott körrrendelet illetőleg, a gyámhatóságok körében igen gyakran nézeteltérés merülnek fel s ezekből kifolyólag szabályellenes eljárás követtetik. Ennek megakadályozása, valamint az esketést teljesítő lelkészek kello tájékozása szempontjából, a vallás és közoktatásügyi s a belügyminiszteriumok között tárgyalás van folyamatban egy olyan

körendelet kibocsátása iránt, mely a kérdéses ügyben követendő egyöntetű eljárás iránt fog utasítást adni.

Érdekes statisztikai közlemény résznek közzé a lyoni kath. misszionáriusok. E szerint az egész földkerekségen 627 millió monotheista és 816 millió hitvány-jadónak van. Az egyes vallásokat illetőleg 212 millió katólikus, 124 millió protestáns, 84 millió schizmatikus, 7 millió zsidó, 200 millió mochan-édán, 136 millió brahm. 423 millió buddhista, s szintézise s végre 230 millió pogány van a világon. Az ősszes keresztény hitfelekezetek tehát 420 millió hívő számanak s az egy istent imádók nem is képezik felet a föld lakóinak, úgy, hogy még körül-belül 828 millió részét báványimádó, részint tiszta pogány maradv. A kath. vallás 4 millióval több hívőt számlál, mint a többi hitfelekezetek együttvé.

A vadászati és fegyveradó tárgyában a pénzügyi miniszter a következő körrendeletet bocsátotta ki: „Több oldalról behérkezett jelentések szerint a fegyveradóról és a vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. t. c. végrehajtása iránt általam f. é. június 25-én 39280. sz. a. a k. belügyminiszter ural egyetértőleg kibocsátott „Utasítás”, a mely a f. évi július 29-én 38871. sz. a. kiadott belügyminiszeri körrendelet mellett az ország valamennyi törvényhatóságának kellő számú példányában megküldött, a törvényhatóságok részéről az illetékek, jelesen a községi előjáróságoknak mindenütt ki nem adott, mely körülmény a fent idézett törvény 53. §-a szerint már f. évi júl. 1-én életbe lépett törvény pontos és szabatos végrehajtására felelő hátrányos befolyást gyakorolhat. Felhívom emellett a törvényhatóságokat, hogy e részben legsürgősebben intézkedjenek s az oda megküldött példányok kiosztását a legrovidebb idő alatt fogantartsák.”

Gyászjelentés. A bajai Szt. Ferenczrend-ház tagjai szomorú szívvel jelentik Krisztusban szeretett rendtársuk Csontos Apollinárnak életének 65-ik évében, a halálközli közszolgálatok ajtásai felvétele után, 1883. évi július hó 23-án történt igazságos kumulát. Leleke áldóvált a sz. mise áldozat f. hó 24-én délelőtt 10 órákor a bajai ferenczrendiek templomában fog az Úrnak bemutatott. Hült tetemei ugyanaz nap délután fognak örök nyugalomra tetetni. Áldás és béke hánvai felett!

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter a következő rendeletet intézte a belpelo-állomási bizottsághoz Gomboson és palánkán: A bizottsági eljárásnál gyakorlatban lévő és az 1874. XX. törvény-cikk végrehajtása tárgyában 1875-ben 1065. sz. a. kiadott itteni utasítás 30. szakaszában megállapított vizsgálati díjakat teljesen megszüntetem, és megjegyzem, hogy f. évi augusztus hó 1-től hogy az érdekelte felektől díjakat szedni egyáltalában tilos. Mivel a bizottságot tudomás végett értesítem, és elvaron, miszerint áthatva a szarvasmarha-forgalom körüli kereskedelmi érdekek nagy fontosságától, eljárása közben a legnagyobb pontosságot, gyorsaságot és kötelessé elkötelezést fog tanúsítani, annyival is inkább, mert ha annak jönnék tudomására, hogy a bizottság akár az eljárás díjak meg szüntetése tárgyában kiadott jelen rendeletet, akár pedig egyéb teendői körül mulasztást vagy visszafelé követne el, az esetben a megbízástól töle azonnal megvonni fogom. Kelt Budapesten, 1883. július 52.

Ösztöndíjak. A budapesti irt. kézmű és földmívelési egyesület részéről az állami középiskolákhoz irzál. hitvallású növendékek számára rendezesített, egyenként 120 forint megállapított hat (6) ösztöndíj a bekövetkező 1883—4-iki tanévre kiosztandó lévén, eziranti felajánlások, a születési, iskolai és szegényseg bizonyítványokkal felszerelve, f. évi szeptember hó 1-jéig a jelzett tanintézet igazgatója, Hegedüs Karoly (VIII. kerület, bodzafa-utca 28. sz.) nyújtandók be.

Az izraelita anyakönyvek vezetése tárgyában a vallás és közoktatásügyi miniszter részéről czelba vett szabályrendeleti intézkedések iránt folyamathatá vett tárgyalás jelen állásáról azon értesítést veszi a Nemzet, hogy a vonatkozó szabályrendelet a szakminiszterium részéről már szövegbevetett s az közelebb a többi érdekelte miniszteriumokkal, netalán észrevételeik megtehetése végett közölték s ezek valszakban beérkeztek után az azokban közölt megjegyzések hgyelembe vételével a szabályrendelet végleges szövegterve meg alapítottam.

Füredők figyelmébe. Régi szabály, hogy atizadd testtel nem szabad indig fürdőbe lépni. Hogy e szabály ellen milyen veszélyes dolog véteni, mutatja a következő három eset is, melyek legutjában fordultak elő Ausztriában. Salzkammergutban egy asszony a vízbeugrás előtt nem tartotta szükségesnek kelloleg lehúteni magát. A mulkor fürdés után rosszul lett, ettől heves fofajás keletkezett, mely a nőt három nap alatt megfosztotta személynagától. A nő teljesen egészséges, de teljesen vak is. Férje azonnal haza vitte, hol egy kitűnő szemorvos vette kezébe alá. Van remény, hogy szeme világát visszanyeri. — Egy katona, ki izadd testtel ugrott a hideg vízbe, oly bajt kapott, mely hofelötteke háját pár nap alatt teljesen megöszítette. Egy másik katonának, ki szintén nem tartotta szükségesnek magát kellokép lehúteni a fürdés előtt, teljesen megemult a nyelve.

Sörivőknek. Egy sorföző gyár tulajdonosa imigy nyilatkozik a sörivők művészetéről: „Nem elég a jó sört csak szejleküdeni a világba; a vendégöknék és ivó uraknak értenők kellene a sörrel való bánásmóddhoz is. De mit tapasztalunk? Azt, hogy a vendégösök 1/10-de nem tudja kezelni, kimeint a sört, az ivó urak 1/10-de pedig nem tud inni. A sörnek egész addig, míg az ivó ajakához nem ér, szénsava teljes meányiségét meg kell őröznie. Csak a szénsav adja meg a sör zamatát. Ha ferde kezelés folytan elveszté szénsavát, izs kellemetlen, rossz lesz s úgy megkeleszi a gyomort, mind az oloom, és egyéb bajokat is okoz. Többösörön atontes következtében is ellian a szénsav, sot a meieg is ugyanezt eredményezi. Tehát a szabályok ezek: A menyire lehet, meg kell akadályozni a sör érintkezését a levegővel, s

kerülni a felmelegítést. 2. A sörös poharat, ha töltünk bele, egészen a hordó csapja alá kell tartani, úgy, hogy ne igen legyen sok levegő a pohár és a csap között s egészen a füle alatt kell megfogni. A legjobbn ivó azt hiszi, hogy akkor jó a sör, ha nagyon habzik. Ivo és vendégös ilyenkor megelőgedve bölingatnak rá: „ez 4 m e s a k s ó r i!” A sör-szakértő azonban azt mondja rá: „ez n e m s ó r i!”

Harkányból értesítik lapunkat július 26-iki kelettel: Mai napig a firdüvendékek száma 1247 személy, az atutazóké pedig 2416 személy.

Buziásról tudósítanak bennünket, hogy f. hó 17. óta a firdüvendékek száma 837-ről f. hó 21-éig 927-re emelkedett. A firdüvendékek névsorában látjuk Holländer Fanni és Klein Etel asszonyt Zomborból.

A lapunk 85. számú újdonsági rovatában foglalt „a gázokva eset” című közleményben következő kitétel „érdekelte felek” alatt nem a Scheffer-családot értették. Szolgájon ez megnyugtatasukra.

Névmagyarosítás. Eckstein Illés bajai kereskedelmi ügynök vezetéknevét „Sziklai”-ra változtatta.

Baromi tett. Szilágyi József nős koreszmáros brutalis nem erőszakot követett el L. A. vendégöknék 11 éves kis unokahagján. A tettes — ki az undok bün elkövetését beismerie — a bajai kir. járásbírósg által azonnal letartóztatott.

CSARNOK.

Az igazságérzet.

I. Az iskolában.

„Meghalt Mátvás király oda az igazság! — mondja egy, annak halála után fenemaradt közmondás. Nehez dolog tehát egy olyan tenarórt beszélni, egy olyan érzelmet fejtgetni, amely oda van, amely az emberiség kelleblő kibált.

De hát valóban igaz lenne ez?! Hihetünk mi ennek a közmondásnak?! Kihált volna az igazság teljesen az emberiség kelleblő?! Nem beszélgethetünk tehát már többé e szent érzelmenről?!

Egy régi barátommal jöttem a napokban össze, akit mindig szelid, okos és higgadt embernek ismertem; — most egészen megváltozott!

„Barátom! — így kiált ő fel — ha most Isten elhatározná az egész világgal azt tenni, amit az ó-korban Sodomával és Gomorával tett: vajjon hogy esnék ki Ábrahámmal való alkupa? Vajjon igerhetne-e Ábrahám 50 igazat az egész föld kereségén?”

Látva barátomnak elkeseredését, csillapítani, megnyugtanni akartam őt.

„Nem barátom — válaszolt ő — még tízet; de 5-öt is csak igen nehezen találha a Mindenható, valódi igaz embert az egész világon!”

Ilyen ettel a legnyugtábbt kibéit is fájdalmasan értiném, mennyivel inkább tölté el az én kibémet barátomnak ezen elkeseredése szánalommal.

Szántam őt, mert csakugyan méltó volt rá. Mily nagy igaztalanságot kellett ő neki elválti, hogy odajusszon, hogy az emberiség iránt ilyen véleményeket tápláljon?! Ismertem őt gyermekévtől fogva; szorgalmas, jóaroval is jó tehetségű ifju volt az mindig, aki most teljesen elvesztette hitét és bizalmát az emberiségben, aki most azon meggyöződésben van, hogy az emberiség tökéletes megtestesült gonoszság!

Minden megterítés kísérletet hasztalan volt; az elkeseredés oly nagy fokot ért el barátom lelkeiben, hogy arczáról is leolvashattam, miszerint nem jó gondolatokat forgat elméjében.

Szjetelmem nem esalt; barátom ongyikos lett. Hozzám intezett bucsu leveleiben tudatá velem, hogy egyik tanára valami okból — ezt maga sem tudja — egész tanulói pályáján ezertette vele ellenséges indulatát; barigyezeit mindig kedveben jart, de annak a tanárnak — mint a magyar mondja — meg sem lert a begyibe. Ezen gyüloletnek, jobban mondva eliolettelnek az lett az eredménye, hogy őt a legutolsó vizsgálaton, melytől egész jövője függött, megbuktatták; míg többek, akik nálam sokkal gyengebbek, eretlenebbek voltak: ateszertettek.

Es néhány olyan eset fordult elő, hogy a szegény tanuló tanára igazságtalanságának lett áldozata? Hány szegény ifjut tett tönkre, hanyuk jövejét rombolta szét tanárjának igazságtalansága? Hány jó tehetség nyomott el csirajában az igazságtalanság álma?

De ezt a tanarok nem veszik figyelembe; ők megvanak elegedve eljárásaikkal; de hogy abban lelkiismeretük is megnyugszik-e: ketlem.

Nem beszéltek általánosságban, de a legnagyobb résznek. Tiszteletet adok minden kivételnek, nekem is voltak igazaságok, de voltak igazságtalan tanáraink is. Torna tanítom pl. testi nagyság szerint osztályozták. Akit az Isten legnagyobb testüséggei áldott meg, vagyis aki legnagyobb kamasz volt, legjobb osztályzatot nyert — plane ha meg egy kis szakal is pelyhedzett állian! — a kisebbek pedig gyengebb osztályzatot nyertek. Egy másik tanarom, ki magyar nyelvre és történetre tanított bennünket (ez olyan jeles ember volt, hogy midőn Mátvás király megválasztást kellett volna elmagyaráznia: bennünket — miután ő készületlen volt — utasított, hogy aki azt szépen leírva akarja olvasni: olvassa el a „Csehek magyarországon” cz. részint! Ebből állt magyarázata.) csak akkor vette elő „notes”-ét midőn valaki nem tudott neki feleletet adni; ilyenkor pergálgatta a secundát; de a jó feleleteket feljegyezze nélkül hagyta, mert hát — mint ő mondani szokta — a jó feletet úgy sem ront. Természetesen ilyen eljárás

mellett az ő notesében minden név után csak secundák ragyogtak, úgy hogy év végén, midőn az osztályzatok végkép megállapítandók voltak: a legjobb tanulónak az ő notese szerint secunda jött ki. Ez sokakat elkésierít; vele szembeszálltak és azután természetesen engedelmenséggel, makacssággal vádoltatva még ráadásul keményen is büntették őket.

Mi következik az ilyen igazságszolgáltatásból az iskolában, azt el kell legjobban bizonyítani.

Tanítók és Tanárok!

Minden szóp és nemes érzelmet az iskolában kell ugyan az ifju szívébe oltani; de legfőbb az igazságérzelmet! Akinék igazságszeretete nincs, az vallástalan, istentemtázó, kaján, fark, boszúálló, kegyetlen; az az emberiség testén előle ferde, mint a növény világban a fagyfogy! Ilyent vagy kiirtani törekszik felebarátja, vagy saját maga belátja, hogy ő az emberiségnek csak salakja, maga vet véget hasztalan életének.

Es ilyenek csak az ifju-kori ferde nevelés teheti az embert.

Vannak tanítók, akik vajmi kevés sulyt fektetnek e szent érzelme fejlesztésére. Ha tanítványa valamit találnem figyelmezteti, hogy azt adja vissza gazdájának, vagy ha azt nem tudja; nyilvánosan utánudakolja ki a lét tárgynak tulajdonosát, de magának semmi esetre se tartsa meg, hacsak neki az illető tulajdonos jutalmal oda nem ajándékozza. Mert hányzor megtörtént, hogy a tulajdonos jutalmal odaadja az elveszett tárgyat a becsületes találonak?

Ha növendékei egymásra igaztalanul árulkoznak: nem tartja kötelességének a gyermekeket e szent tulajdonoságról — mely csirája az igazságtalanságnak — elrettenteni.

Hát a büntetésnél (mert ezt barnint okoskodnak is: az iskolából kiküszöböllni csak nem lehet) hány olyan eset fordult elő, hogy a tanító igazságtalansága szétrombolja az ártatlan gyermekek szívet. Látam már egy atyát, aki gyermekét kötéllal kísérte az iskolába, mert maga nem akart elmenni, félvén a tanítótl.

(Vége köv.)

More patrio.

Közgazdaság.

Heti jelentés a budapesti gabonafőzsdéről.

Budapest, július 27. 1883.

Steiner József és Társa termény, gabona és bizományi cég jelentése.

Vége belátja a fogyasztás is, hogy termésünk sajnos közelítőleg sem oly jó mint azt az érdekelte tudósítók kurtóltek, és nem vonakodnak többé magas árak mellett, is nagyobb beszerzeseket eszokolni. A hangulat roppant szilárd, külföldről is érkeztek megvevők. Az árak emelkedők.

Buza 20 kral emelkedett. Először 11.20-ig 80 kl. azelőt piros buzak 11 frítg teltek. 77—78 kl. 10.80-ig sarkok 10.60 Tiszavideki állomásokon 9.74—10.20 fizetett.

Rozs u emelkedett 20 kral. 7.80 kelt. Jászberény 7 frt Szerencs 6.70. Debrecezen 6.90 csekély a kínálat, a roppant ellen keresletnek képest.

Arpa emelkedő. Takarmányára 7.10—7.40, finom fajok hiányoznak. Külföld roppant magas ajánlati dacára, kereskedők nem mernek előre eladásokba bocsátkozni. Uradaink árert 10 frt igertertek.

Zab jelentékeien szerepet játszik, helyieli fogyasztásra 6.20—6.30 kelt.

Tengeri szilárd hibás 5.80—6. közepes 6.20. első. 6.40. ig. **Kapostarcs** roppant szilárd, emelkedő. A csekély kínálat nem is hasonlitható, a külföldi élénk kereslethez, itt 16 frton kelt. Szonok 15.50—15.75-ig. A spekulazio azon reményben van, hogy rovid idő múlva 18 frítg fog emelkedni.

Bansági repce 15.50 bansági állomásokon 14¹/₂-ig kelt. **Bab** Torpe aug. sept. Gyongyoson 12.50 kottetett.

Konkoly teli hónapokra zaskostul 2.80 kottetett.

Korpa 3.80 kottetett, teli hónapokra zaskostul, kivitelre.

Vaprece hiányzik. Nagy kereslet mellett keselő tetelek frt keltek.

Hataridőzlet. Szilárd irányzat mellett az árak emelkedők. Buza oszre 10.60. Tavaszra 11.08. Tengeri aug. 6.50. sep. oct. 6.62. u teli hónapokra Temesvártól 4.90. Zab oszre 6.60. Rozs oszre 7.50. Kapostarcs repce aug. sept. 16.25.

Raktárlitelek haronként m. mazzánok 1¹/₂—2 kr. **Penzelelog** gabonákra 4¹/₂-ra szerezhető.

Zakkölcsönzés hetenkint dronként 1/2 kr.

Szerkesztői üzenetek.

More patriónak. Csak a saját sör veszeinket szoktuk közzé tenni, — mastól ellenben jól vanunk. Válogatások egész a penderaiga oszron veszekkel szemben vagyunk. Az „Uton” című hangulatteljesnek igerkezik, it-öt szepen. Jorden, de folotte hozszu s tobbnyire laposka, prózáva iezs. Ilyen tehetségre való, de egészen véve meg sok kedzültséget s járulatságot elérni versek özönével vannak hofkünnük. De trójuk ne igen agdoljuk, ha mindenáron nyomatásban akarja látni Szomszédunk a „Bácska” nem ilyen strapázós. Kuldje oda! Az epigrammák közül „A molnár” a „szava-tartó” éppen semmi epigrammi éllel nem rendelkezik, a „josziva” ellenben megállia helyét — a szomszédban. Mi csak az „erdem” címűt fogadtukunk el s azt a közlőkör sorába igttukuk. A novella-tarra vonatkozó szives figyelmeztetés közzönük, nem vetük ezre. Kérjést sem szenevel, hogy az eredeti elbeszélés — ha bevalik — jobb szövegű, mint a németből fordított. De szivesebben fogadjuk. Az epigrammák közül „A molnár” a „szava-tartó” éppen semmi epigrammi éllel nem rendelkezik. Ha fordított novellák nem tartásának bessen, kerjük mihamarabb. Fogadják legszivesebben advoztelünk!

M P-nék. A ki anyyi jó irt, hogy tudott ilyen születeséget osszatkolni? Ezt nem közöljük, a másikat már közöltük.

Szomboly. Budapest. Egyszerre egy elint, mint a Scharf Móricz zymbusa, mikor nem akartak ektre bocsátani. Pedig Szalkammergut is megérdemle ektre cépp tintán.

S J. Ó-Morovicsa. Bevalik biz ez. Legközelebb jönni is fog. Akkoron a kert példányokról gondoskora lesz. Csak arra az egyre figyeljen kerem a jövőben, hogy a posta meg ne vegye rajtuk duplán a postaportot, mint most. Üdvözlet!

